



ROZHODNUTIE VYDANÉ V ZISŤOVACOM KONANÍ

Okresný úrad Detva, odbor starostlivosti o životné prostredie, ako príslušný orgán štátnej správy na úseku posudzovania vplyvov na životné prostredie, podľa § 3 ods. 1 písm. e) zákona č. 180/2013 Z.z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, podľa § 5 ods. 1 zákona č. 525/2003 Z.z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podľa § 56 písm. b) zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o posudzovaní“), posúdil podľa ustanovenia § 3 písm. c) zákona o posudzovaní v spojení s ustanovením § 18 až § 29 zákona posudzovaní a § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“, oznámenie o zmene navrhovanej činnosti „Farma Želobudza – navýšenie počtu VDJ“ a rozhodol takto:

Zmena navrhovanej činnosti uvedená v predloženom oznámení o zmene navrhovanej činnosti „Farma Želobudza – navýšenie počtu VDJ“, umiestnená na pozemkoch parciel KN – C č. 792, 782/1, 4982, 4983 a KN - E č. 2824 v k.ú. Dúbravy, ktorej navrhovateľom je spoločnosť Agrorev, spol. s r.o., Bottova 1, 962 12 Detva, IČO: 36 033 499, v zastúpení spoločnosťou INECO, s.r.o., Mladých budovateľov 2, 974 11 Banská Bystrica

sa bude posudzovať podľa zákona o posudzovaní.

Odôvodnenie

Agrorev, spol. s r.o., Bottova 1, 962 12 Detva, IČO: 36 033 499, v zastúpení spoločnosťou INECO, s.r.o., Mladých budovateľov 2, 974 11 Banská Bystrica (ďalej len navrhovateľ) predložil dňa 19.11.2019, Okresnému úradu Detva, odboru starostlivosti o životné prostredie (ďalej len „OU Detva, OSZP“), podľa 29 ods. 1 písm. b) zákona o posudzovaní, oznámenie o zmene navrhovanej činnosti „Farma Želobudza – navýšenie počtu VDJ. Spracovateľom oznámenia o zmene navrhovanej činnosti je spoločnosť INECO, s.r.o., Mladých budovateľov 2, 974 11 Banská Bystrica, s dátumom vypracovania apríl 2019.

OU Detva, OSZP, ako príslušný orgán štátnej správy na úseku posudzovania vplyvov na životné prostredie začal podľa § 18 správneho poriadku, správne konanie vo veci predpokladaných vplyvov životné prostredie. V súlade s § 29 ods. 6 zákona o posudzovaní zaslal oznámenie o zmene navrhovanej činnosti rezortnému orgánu, dotknutým orgánom, povolujuúcemu orgánu a dotknutej obci, listom zo dňa 21.11.2019 a oznámil, že podľa § 33 ods. 2 správneho poriadku účastníci konania a zúčastnené osoby majú možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie. OU Detva, OSZP zároveň informoval o možnosti nahliadnutia do spisu (robiť z neho kópie, odpisy a výpisy). Súčasne podľa § 29 ods. 6 písm. b) zákona o posudzovaní zverejnil na

webovom sídle ministerstva na adrese: <http://www.enviroportal.sk/sk/eia>, oznámenie o zmene navrhovanej činnosti a informáciu pre verejnosť.

Účelom zmeny navrhovanej činnosti je navýšenie chovu hospodárskych zvierat (hovädzieho dobytku) na jestvujúcej farme v Želobudzi. V súčasnosti na farme je počet VDJ 585 a realizáciou zmeny navrhovanej činnosti sa počet VDJ navýši na 1 756. Súčasťou zmeny navrhovanej činnosti sú stavebné zmeny a to demolácia pôvodných objektov a výstavba nových ustajňovacích objektov. Plánujú sa demolať objekty na pozemku parc. KN – C č. 791, 792, 794, 793 v k.ú. Dúbravy. Budova na pozemku parc. KN-C č. 782/1 bude rekonštruovaná a to napojením na jej jestvujúcu časť nových stavebných konštrukcií, ktoré budú po realizácii vytvárať objekt pre rozdoj ako pôrodnica. Po demolácii jestvujúcich objektoch budú vybudované dva nové kravíny. Kŕmenie bude zabezpečené prostredníctvom kŕmnych stolov. Spôsob odstraňovania hnoja bude prostredníctvom prerónových kanálov, z ktorých sa bude pomocou UNC nakladača presúvať do bioplynovej stanice. Na zaistenie potrebnej klímy pre chov je navrhnuté prirodzené vetranie.

Navrhovaná činnosť uvedená v oznámení o zmene navrhovanej činnosti podľa prílohy č. 8 zákona o posudzovaní je zaradená do tabuľky č. 11. Poľnohospodárska a lesná výroba, položka 1. Zariadenia na intenzívnu živočíšnu výrobu vrátane depónií vedľajších produktov s kapacitou, a) hospodárskych zvierat, časť B – zisťovacie konanie – limit od 100 VDJ a podľa § 18 ods. 2 písm. b) zákona o posudzovaní podlieha svojimi parametrami zisťovaciemu konaniu.

V zákonne stanovenom termíne, resp. do termínu vydania rozhodnutia doručili svoje písomné stanoviská nasledovné subjekty (stanoviská sú uvádzané v skrátenom znení):

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (list č.j. 53990/2019, zo dňa 26.11.2019)
Pri splnení podmienok uvedených v predložennom oznámení o zmene navrhovanej činnosti a pri dodržaní uvedených odporúčaní budú splnené predpoklady dodržiavania právnych predpisov v gescii ministerstva. Ministerstvo odporúča neposudzovať oznámenie o zmene navrhovanej činnosti podľa zákona č. 24/2006 Z.z..

Vyjadrenie príslušného orgánu:

Berie na vedomie.

Okresný úrad Detva, obor krízového riadenia (list OU-DT-OKR-2019/001086-2, zo dňa 26.11.2019)

Upozorňujeme, že zariadenie bude v blízkosti obytných rodinných domov a bude nutné robiť také opatrenia, aby nedochádzalo vplyvom vetrov k obťažovaniu obyvateľstva zápachom. Z hľadiska požiadaviek civilnej ochrany a s realizáciou uvedeného projektu súhlasíme pri dodržaní hore uvedených podmienok.

Vyjadrenie príslušného orgánu:

Upozornenie berie na vedomie a bude zohľadnené v ďalších stupňoch posudzovania vplyvov na životné prostredie.

Okresný úrad Detva, odbor starostlivosti o životné prostredie

Štátna správa odpadového hospodárstva (list OU-DT-OSZP-2019/001078/ROJ, zo dňa 29.11.2019)

Z hľadiska odpadového hospodárstva nemá ďalšie pripomienky a predložený zámer nie je potrebné ďalej posudzovať.

Vyjadrenie príslušného orgánu:

Berie na vedomie.

Štátna vodná správa (list OU-DT-OSZP-2019/001122/02, zo dňa 04.12.2019)

1. V bezprostrednej blízkosti plánovanej zmeny navrhovanej činnosti sa nachádza Vodárenský zdroj (HDZ-2) Želobudza, ktorý je na pozemku parcely KN –C č. 4878, v katastrálnom území Dúbravy. Je potrebné rešpektovať pásmo hygienickej ochrany podzemných vôd vodného zdroja „vodovodu Dúbravy“, vyhlásené rozhodnutím Okresného úradu v Detva, Odbor životného prostredia, č. A2000/08092/5VK/037126, zo dňa 25.08.2000, v ktorom boli určené ochranné opatrenia a vymedzený spôsob hospodárskeho využitia ochranných pásiem. Vodárenský zdroj je jediný zdroj pitnej vody obyvateľov obce Dúbravy (počet obyvateľov

941). Podľa § 3 ods. 4 vodného zákona sú podzemné vody prednostne určené na zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou a na účely, na ktoré je použitie pitnej vody ustanovené osobitným predpisom. Iné použitie podzemných vôd je možné iba pri zachovaní ich prednostného určenia.

2. Je potrebné posúdiť – vykonať predchádzajúce zisťovanie oprávnenou osobou (hydrogeológom) podľa § 37 ods. 1 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) so zameraním najmä na preskúmanie a zhodnotenie hydrogeologických pomerov príslušnej oblasti, zhodnotenie samočistiacich schopností pôdy a horninového prostredia danej lokality v konkrétnej oblasti, zhodnotenie možných rizík znečistenia z ustajnenia a chovu hospodárskych zvierat a zhoršenia kvality podzemných vôd.
Navrhovaným odvádzaním odpadových vôd z ustajnenia a chovu hospodárskych zvierat nesmie dôjsť k znečisteniu alebo zhoršeniu kvality podzemných vôd Vodárenského zdroja (HDZ-2) Želobudza.
3. K zmene navrhovanej činnosti je potrebné kladné stanovisko vlastníka a prevádzkovateľa vodárenského zdroja HDZ-2 Dúbravy – Želobudza.
4. Podľa § 16a ods. 1 vodného zákona pred podaním návrhu na začatie konania povolení o zmene navrhovanej činnosti požiadať príslušný orgán štátnej vodnej správy o vydanie rozhodnutia, či ide o navrhovanú činnosť podľa § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona.
5. Upozorňujeme Vás, že pri Vašom existujúcom vodnom zdroji je potrebné povolenie orgánu štátnej vodnej správy na odber podzemných vôd podľa § 21 ods. 1 písm. b) bod 1., pri ktorom je orgán štátnej vodnej správy viazaný hladinou podzemnej vody, ktorá ešte umožňuje trvalo udržateľné využívanie vodných zdrojov a riadnu funkciu vodných útvarov s nimi súvisiacich „minimálnou hladinou podzemných vôd“, (vid'. potrebu vypracovania záverečnej správy v zmysle bodu 2. tohto vyjadrenia), stanoviskom správcu vodohospodársky významného vodného toku SVP, š.p. OZ Banská Bystrica a v prípade, že odoberané množstvo bude presahovať 1250 m³ mesačne alebo 15 000 m³ ročne aj ministerstvom schválenou záverečnou správou s výpočtom množstiev podzemnej vody.
6. Vzhľadom k tomu, že v bezprostrednej blízkosti plánovanej zmeny navrhovanej činnosti sa nachádza Vodárenský zdroj (HDZ-2) Želobudza, je potrebné z hľadiska ochrany vodných pomerov dalej posudzovať č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Vyjadrenie príslušného orgánu:

Vznesené pripomienky a požiadavky berie na vedomie a budú zohľadnené v ďalších stupňoch posudzovania vplyvov na životné prostredie.

Štátna správa ochrany ovzdušia (list OU-DT-OSZP-2019/001076, zo dňa 02.12.2019)

Na farme v Želobudzi sú v súčasnosti nasledovné zdroje znečisťovania ovzdušia: bioplynová stanica – stredný zdroj znečisťovania ovzdušia, výroba peliet – malý zdroj znečisťovania ovzdušia. Na farme je vydané stavebné povolenie na stavbu kotolne na pelety – stredný zdroj znečisťovania ovzdušia a zo stredného zdroja znečisťovania ovzdušia – chov hovädzieho dobytku bude veľký zdroj znečisťovania ovzdušia. Na farme cca 40 až 180 m od vyššie uvedených zdrojov znečisťovania ovzdušia sú obydlia.

Orgán ochrany ovzdušia v ďalšom konaní požaduje vypracovanie rozptylovej štúdie, ktorá zhodnotí vplyv zdroja na úroveň znečistenia v okolí jeho umiestnenia z hľadiska ochrany ovzdušia, t.j. požaduje ďalej posudzovať zmenu navrhovanej činnosti.

Vyjadrenie príslušného orgánu:

Vznesené pripomienky a požiadavku berie na vedomie a budú zohľadnené v ďalších stupňoch posudzovania vplyvov na životné prostredie.

Štátna správa ochrany prírody a krajiny (list OU-DT-OSZP-2019/001080/JAG, zo dňa 03.12.2019)

Z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny predloženú navrhovanú zmenu nie je potrebné ďalej posudzovať.

Vyjadrenie príslušného orgánu:

Berie na vedomie.

Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru vo Zvolene (list č.j. ORHZ-ZV2-2019/000698-002, zo dňa 25.11.2019)

Z hľadiska ochrany pre požiarmi nepredpokladá vznik negatívnych vplyvov na životné prostredie.

Vyjadrenie príslušného orgánu:

Berie na vedomie.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva, so sídlom vo Zvolene (list č.j. 2019/6718/B, zo dňa 29.11.2019)

Podľa § 3 písm. p/ a § 29 ods.9 zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení noviel za predpokladu dodržania ustanovení Vyhlášky MZ SR č.549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení noviel a opatrení na redukciu množstva produkovaného NH₃ v prevádzkových objektoch farmy Želobudza, k vyššie uvedenej veci nemá námietky.

Vyjadrenie príslušného orgánu:

Berie na vedomie a dodržanie ustanovení vyhlášky bude zohľadnené v ďalších stupňoch posudzovania vplyvov na životné prostredie.

Banskobystrický samosprávny kraj (list č.j. 08731/2019/ODDUPZP-2 40905/2019, zo dňa 29.11.2019)

Predložená zmena navrhovanej činnosti nie je v rozpore so Závaznou časťou ÚPN VÚC Banskobystrický kraj v platnom znení. K oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti máme nasledovné pripomienky:

- Existujúca farma sa nachádza v priamom kontakte so SKCHVU022 Poľana (realizácia nového objektu kravína), oznámenie o zmene navrhovanej činnosti sa však nezaobera vplyvom na toto územie,
- Navýšením počtu VDJ dôjde k zvýšenému emitovaniu zapáchajúcich látok oproti súčasnému stavu, z oznámenia vyplýva, že najbližšia obytná zástavba sa nachádza 40 – 180 m od farmy. I keď oznámenie o zmene opisuje možnosti zmiernenia množstva emitovaných zapáchajúcich látok, je potrebné vyhodnotiť tento vplyv na kvalitu života obyvateľov. Vzhľadom na to požadujeme zmenu činnosti posudzovať.

V prípade realizácie navrhovanej činnosti žiadame dodržiavať postupy vyplývajúce z predloženého oznámenia, ktoré eliminujú produkciu zapáchajúcich látok z prevádzky, napr. dodržiavaním vhodných manipulačných postupov (hnoj, hnojovica, močovka), vhodné nastavenie zloženia krmných dávok, iné. Premávku nákladných automobilov žiadame realizovať tak, aby bola minimalizovaná dopravná záťaž spojená s prevádzkou farmy.

Vyjadrenie príslušného orgánu:

Vznesené pripomienky a požiadavky berie na vedomie a budú zohľadnené v ďalších stupňoch posudzovania vplyvov na životné prostredie.

Dotknutá obec:

Obec Dúbravy (list č. 2019/1682, zo dňa 06.12.2019)

Obecné zastupiteľstvo v Dúbravách nesúhlasí s navrhovanou činnosťou. Svoje stanovisko odôvodňuje tým, že obyvatelia časti obce Želobudza roky znášajú prevádzku bioplynovej stanice a výrobu peliet, čo im strpčuje život. Navýšením chovu sa ich životné podmienky ešte viac zhoršia. Obec Dúbravy má v blízkosti vybudovaný vrt na pitnú vodu, ktorý zásobuje celú obec. Pri veľkom počte dobytka môže byť ohrozený. V štúdiu sa neuvádza, kde sa nachádza a aká je výdatnosť zdroja pitnej vody farmy Dúbravy – Želobudza. V štúdiu sa predpokladá, že na farme stúpne spotreba vody z 1 750 m³/deň na 2 500 m³/deň, čo podľa nášho názoru môže ohroziť výdatnosť zdroja pitnej vody vo vlastníctve. Obec Dúbravy žiada o pokračovanie v posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Vyjadrenie príslušného orgánu:

Vznesené pripomienky a požiadavky berie na vedomie a budú zohľadnené v ďalších stupňoch posudzovania vplyvov na životné prostredie.

Verejnosť:

[REDAKOVANÉ]

(list zo dňa 29.11.2019) – dotknutá verejnosť

Nesúhlasí, z dôvodu veľkého zhustenia premávky ťažkých strojov a s tým súvisiacim hlukom, zápachom a bezpečnosti chodcov, keďže v obci nie je chodník.

Vyjadrenie príslušného orgánu:

Vznesené pripomienky a požiadavky berie na vedomie a budú zohľadnené v ďalších stupňoch posudzovania vplyvov na životné prostredie. Príslušný orgán v zisťovacom konaní nemôže nesúhlasiť s uskutočnením navrhovanej činnosti, môže len rozhodnúť či sa navrhovaná činnosť bude alebo nebude posudzovať podľa zákona o posudzovaní vplyvov.

Občianska iniciatíva:

Doručené prostredníctvom obce. V Oznámení o zmene navrhovanej činnosti Farma Želobudza – navýšenie počtu VDJ je viacero sporných údajov. Vychádzali sme z údajov poskytnutých Obecným úradom Dúbravy, ktoré boli zaslané ako internetový odkaz na stránku www.dubravy.sk. K Oznámeniu nie sú dostupné mapy, ktoré sú spomenuté v prílohách. Tieto mapy podľa vyjadrenia starostky nie sú dostupné ani obecnému úradu.

V oznámení o zmene navrhovanej činnosti sú niektoré údaje nepravdivé. Na str. 8 v odst. Architektonicko-stavebné riešenie a opis chovu – stav pred zmenou, sa nepravdivo uvádza, že objekt Farmy Želobudza tohto času slúži pre ustajnenie 585 VDJ len počas zimných mesiacov november/december – apríl/máj. Tento údaj je nepravdivý, pretože počas celej existencie farmy je dobytok ustajnený počas celého kalendárneho roku. V letných mesiacoch sa dobytok nepasie, pretože farma nedisponuje dostatkom pasienkov a lúk na túto činnosť už pri počte 585 VDJ.

Na strane 19, kde sa uvádza tab. 13 – Porovnanie produkcie emisií NH₃ (amoniak) a faktorov pred a po zmene činnosti. V texte pod tabuľkou sa upozorňuje na dôležitý fakt, že hovädzí dobytok bude ustajnený v kravínoch len počas zimných mesiacov. Zvyšné obdobie v roku je dobytok pasený na okolitých lúkach a pasienkoch. Na základe údajov, ktoré dokumentuje tabuľka bude dochádzať k polovičnej produkcii emisií NH₃ (amoniak) v porovnaní so stavom pri ustajnení. Táto informácia je opäť zavádzajúca. Pri predpokladanom stave 1 600 dojníc (viď. Str. 17) nie je reálne pásť stádo v takomto počte VDJ, keďže farma nedisponuje dostatkom pasienkov a lúk, ani počet 585 VDJ, čo je nám zrejmé z vlastných skúseností a poznatkov. Z tohto dôvodu sú údaje o redukcii emisií na polovicu zavádzajúce.

Obyvatelia obce Dúbravy – Želobudza a obce Dúbravy – Hradná sú bývalí, ale aj súčasní zamestnanci farmy. Z tohto dôvodu sú obyvatelia veľmi dobre oboznámení s polohou lúk a pasienkov, či pozemkov, ktoré farma má k dispozícii. Zároveň majú aj prehľad o procesoch a spôsobe hospodárenia na farme.

Sú nám známe postupy, kde aj v súčasnej dobe dochádza k porušovaniu ochrany životného prostredia. Objem produkovanej močovky pri počte VDJ presahuje kapacitu močovej jamy, ktorá je stále v pôvodnom stave, ešte z obdobia štátneho majetku. V oznámení o zmene navrhovanej činnosti sa uvádza, ako bude naložené s vyprodukovaným hnojom a to prostredníctvom perónových kanálov a následným spracovaním v bioplynovej stanici. Návrh však nerieši nadmernú produkciu močovky, ktorá vznikne zvýšeným počtom VDJ a jej likvidáciou. V súčasnosti je bežnou praxou, že na farme sa v prípade nedostupnosti cisterny na močovku pumpuje nahromadené množstvo ponornými čerpadlami a vypúšťa sa hadicou popri ceste do Želobudského potoka. Toto znečisťuje životné prostredie a to nielen v blízkosti farmy.

Taktiež údaj v tab. 3 (bilancia nárastu VDJ na farme, str. 9) o stave VDJ na farme 1756 kusov je skreslený a neúplný. V tabuľke č. 3 (v kolónke Stav po zmene) chýba rozpis stavu VDJ podľa kategórii zvierat. Je uvedený len konečný stav spolu VDJ 1756 ks. Ako sa k tomu číslu navrhovateľ dopracoval? Pri predpokladanom stave 1 600 dojníc (viď. Str. 17) sa dá predpokladať, že počet teliat bude 400 – 500 kusov, počet jalovic teľných 150 ks, teda spolu VDJ 2 150 – 2 200. V návrhu sa vychádza z kreslených, neúplných, nepravdivých a zavádzajúcich informácií.

Nesúhlasíme s tým, že zmena navrhovanej činnosti bude mať v zásade podobný vplyv na životné prostredie, ako činnosť farmy v súčasnosti. Navýšenie počtu VDJ sa prejaví zvýšením fugitívnych emisií, zvýšenou dopravnou záťažou, zvýšenou hlukovou záťažou a prašnosťou do ovzdušia. Prevádzka bude po zmene vzhľadom na zvýšenie počtu dojníc, presahovať prahovú hodnotu v zmysle platnej legislatívy a bude veľkým zdrojom znečisťovania ovzdušia a životného prostredia v širšom okolí.

Sme presvedčení, že ekologická výroba energie na bioplynovej stanici nie je priamo úmerná

znečisteniu životného prostredia, ktoré vznikne pri chove takého veľkého počtu VDJ na jednom mieste. Myslíme si, že nebude prínosom pre našu spoločnosť. Výhoda vzniku nových 6 pracovných miest je veľmi slabým argumentom.

Bývalá malá a pokojná farma živočíšnej a poľnohospodárskej výroby sa zmenila na veľký priemyselný park, ktorý je v bezprostrednej blízkosti obytných domov. Preto sa aj na celý problém treba pozerat' z tohto hľadiska. Hranica areálu je z južnej strany vzdialená od obytných domov len 25 – 70 m. Samotná bioplynová stanica je vzdialená od prvých obytných domov len 70 m. Práve tu prebieha a bude prebiehať celá manipulácia s maštaľným hnojom a močovkou, ktoré sú vedľajší produkt chovu hospodárskych zvierat. Tu na tomto mieste sa nakladačom UNC nakladá do bioplynovej stanici na spracovanie. Práve z tejto činnosti manipulácie s maštaľným hnojom, ale aj so samotných procesov, ktoré prebiehajú v bioplynovej stanici pochádza nepríjemný zápach, ktorý je cítiť v širokom okolí.

Prevádzka na výrobu peliet nám znepríjemňuje život nadmernou prašnosťou z nám neznámeho dôvodu.

My obyvatelia osád Dúbravy – Želobudza a Hradná sme susedmi farmy a zároveň aj všetkých ostatných firiem a prevádzok, ktoré sa v areáli farmy nachádzajú. Podľa Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. § 127 ods. 1 máme nárok, aby náš vlastník farmy a ostatných prevádzok v tomto areáli nad mieru primeranú pomerom neobťažoval hlukom, prachom, popolčekom, dymom, plynmi, parami, pachmi, pevnými a tekutými odpadmi a pod. Sme toho názoru, že manažment farmy nemá vypracovaný systém a nemá zavedené pravidlá, ako pracovať šetrne k životnému prostrediu. Sú ľahostajní k tomu, ako svojimi prevádzkami ovplyvňujú a znepríjemňujú obyčajný život nás obyvateľov. Po našich sťažnostiach k problémom dochádza vždy len ku krátkodobej náprave, neskôr sa problémy opakujú znovu a znovu.

Z nášho pohľadu, význam zmeny navrhovanej činnosti, čiže navýšenie VDJ z počtu 585 na 1 756 bude mať kladný efekt len na osobný ekonomický profit navrhovateľa, ale na úkor kvality životného prostredia a tiež na úkor obyvateľov života v obci Dúbravy – Želobudza a Hradná.

Vyjadrenie príslušného orgánu:

Vznesené pripomienky a požiadavky berie na vedomie a budú zohľadnené v ďalších stupňoch posudzovania vplyvov na životné prostredie.

Prílohy k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti boli dostupné na internetovej stránke www.enviroportál.sk, čo bolo napísané aj v informácii pre verejnosť pod písm.f), ktorá bola doručená na obec.

Príslušný orgán v zisťovanom konaní nemôže nesúhlasiť s uskutočnením navrhovanej činnosti, môže len rozhodnúť či sa navrhovaná činnosť bude alebo nebude posudzovať podľa zákona o posudzovaní vplyvov.

Združenie domových samospráv, zastúpené predsedom združenia [REDACTED] (list zo dňa 23.11.2019)

K predstavenému zámeru „Farma Želobudza – navýšenie počtu VDJ“ predkladáme nasledovné stanovisko:

1. Žiadame navrhovateľa, aby zhodnotil vplyv predmetného zámeru a to z hľadiska ustanovení osobitných zákonov:

a) Žiadame podrobne rozpracovať a vyhodnotiť v textovej aj grafickej časti dopravné napojenie, ako aj celkovú organizáciu dopravy v území súvisiacom s navrhovanou činnosťou v súlade s príslušnými normami STN a Technickými podmienkami TP 09/2008, TP 10/2008. Žiadame vyhodnotiť dopravno-kapacitné posúdenie v súlade s príslušnými normami STN a metodikami (STN 73 6102, STN 73 6101, Technické podmienky TP 10/2010, Metodika dopravno-kapacitného posudzovania vplyvov veľkých investičných projektov) pre existujúce križovatky ovplyvnené zvýšenou dopravou navrhovanej stavby a zohľadniť širšie vzťahy vychádzajúce z vývoja dopravnej situácie v dotknutom území, z jej súčasného stavu a aj z koncepcných materiálov mesta zaoberajúcich sa vývojom dopravy v budúcnosti (20 rokov od uvedenia stavby do prevádzky). Žiadame tak preukázať, že nie je potreba realizovať vynútené investície a zároveň, že nedochádza k nadmernému zaťaženiu územia v dôsledku dynamickej dopravy.

b) Žiadame overiť výpočet potrebného počtu parkovacích miest v súlade s aktuálnym znením príslušnej normy STN 73 6110. Žiadame tak preukázať, že nie je potreba realizovať vynútené

- investície a zároveň, že nedochádza k nadmernému zaťaženiu územia v dôsledku statickej dopravy.
- c) Žiadame overiť obsluhu územia verejnou hromadnou dopravou; žiadame, aby príslušná zastávka hromadnej dopravy bola maximálne v 5-minútovej pešej dostupnosti a preukázať tak znižovanie zaťaženia územia dopravou vytvorením predpokladov na využívanie hromadnej dopravy.
- d) Vyhodnotiť dostatočnosť opatrení v zmysle spracovaného dokumentu ochrany prírody podľa § 3 ods. 3 až ods. 5 zákona OPK č. 543/2002 Z.z.
- e) Žiadame vyhodnotiť súlad výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti s ochranou zelene v súlade s normou STN 83 7010 Ochrana prírody, STN 83 7015 Práca s pôdou, STN 83 7016 Rastliny a ich výsadba a STN 83 7017 Trávniky a ich zkladanie, tak aby sa preukázala ochrana krajiny zložiek v zmysle zákona OPK č. 543/2002 Z.z.; preukázať ochranu existujúcej zelene, a to počas výstavby a aj prevádzky stavby.
- f) Žiadame dôsledne rešpektovať a postupovať podľa Rámcovej smernice o vode č. 2000/60/ES; najmä vyhodnotiť vplyv na životné prostredie a jeho zložky podľa článku 4.7 Rámcovej smernice o vode, ktorá je transponovaná do národnej legislatívy a jej slovenská transpozícia je právne záväzná (<http://www.minzp.sk/oblasti/voda/implementacia-smernic-eu/>). Za týmto účelom žiadame vyhodnotiť primárne posúdenie vplyvov na vody príslušnými metodikami CIS pre aplikáciu Rámcovej smernice o vode č. 2000/60/ES (http://ec.europa.eu/environment/water/water-framework/facts_figures/guidance_docs_en.htm) a tak preukázať, že v dôsledku realizácie zámeru nemôže byť zhoršená kvalita vôd a vodných útvarov; rovnako žiadame preukázať, že realizáciou zámeru sa nenaruší prirodzení vodná bilancia ani prirodzené odtokové pomery v území.
- g) Dokumentáciu pre primárne posúdenie vplyvov na vody podľa §16a Vodného zákona v ďalšej projekčnej fáze žiadame spracovať metodikou (<http://www.jaspersnetwork.org/plugins/servlet/documentRepository/downloadDocument?documentId=441>).
- h) Žiadame definovať najbližšiu existujúci obytnú, event. inú zástavbu s dlhodobým pobytom osôb v okolí navrhovanej činnosti, vo väzbe na hlukové, rozptylové vplyvy, dendrologický posudok a svetlotechnický posudok a vyhodnotiť vplyv jednotlivých emisií a imisií na tieto oblasti s dlhodobým pobytom osôb a preukázať, že nebudú vystavený nadmernému zaťaženiu. Žiadame Výskovo aj funkčne zosúladiť s okolitou najbližšou zástavbou.
- i) Osobitne žiadame vyhodnotiť a analyzovať čistotu ovzdušia a vplyv zámeru na neho; v tejto súvislosti osobitne analyzovať vplyv pevných častíc PM 10, PM 2,5. Vplyv PM10 častíc na ľudské zdravie je pritom už dlhodobo považované za jedno z najpodstatnejších kritérií a parametrov emisných štúdií s vplyvom napríklad na alergické ochorenia, ktoré majú v súčasnosti stúpajúcu tendenciu. Okrem vyššej úmrtnosti zlá kvalita ovzdušia spôsobuje aj pokles našej schopnosti sústrediť sa, pracovať či častejšie absencie v práci a škole. Zvýšeným koncentráciám drobných prachových častíc PM2,5 je na Slovensku vystavená pätina obyvateľov, čo je omnoho viac ako 13-percentný priemer v Európe. Problém máme aj s prízemným ozónom. Výsledkom je minimálne 3800 predčasných úmrtí, strata produktivity a HDP. Zámer sa musí zaoberať zlepšením podmienok kvality ovzdušia.
- j) Žiadame overiť statiku stavby nezávislým oponentským posudkom a preukázať, že statika nie je v dôsledku podhodnotenia nebezpečná resp. v dôsledku nadmerného naddimenzovania príliš nezaťažuje územia a zložky životného prostredia.
- k) Žiadame variantné riešenie okrem nulového variantu ešte aspoň v dvoch alternatívnych variantoch, tak aby sa naplnil účel zákona podľa §2 písm. c zákona EIA č.24/2006 Z.z. „*objasniť a porovnať výhody a nevýhody návrhu strategického dokumentu a navrhovanej činnosti vrátane ich variantov a to aj v porovnaní s nulovým variantom*“.
- l) Vyhodnotiť zámer vo vzťahu s geológiou a hydrogeológiou v dotknutom území. Požadujeme spracovať aktuálny geologický a hydrogeologický prieskum a spracovaním analýzy reálnych vplyvov a uvedené zistenia použiť ako podklad pre spracovanie analýzy vplyvov navrhovaného posudzovaného zámeru v oblasti geológie a hydrogeológie.
- m) Žiadame doložiť hydraulický výpočet prietokových množstiev ORL, dažďovej a odpadovej kanalizácie a ostatných vodných stavieb a tak preukázať, že nedôjde k preťaženiu kanalizačnej

siete a teda k zvýšeniu rizika záplav ako aj to, že kanalizácia bude účinná a splňať parametre podľa zákona o kanalizáciách č.442/2002 Z.z.

n) Žiadame overiť návrh činnosti s územným plánom za predpokladu maximálnych intenzít predpokladaných činností aj v okolitom území. V tomto duchu následne preveriť aj všetky predchádzajúce body nášho vyjadrenia. Pri posudzovaní hodnotení súladu s územným plánom je dôležité zohľadňovať nielen stanovené regulatívy, ktoré sa týkajú technických riešení, ale rovnako aj ďalšie atribúty sociálnej a občianskej vybavenosti a charakteru územia a navrhovaného zámeru a to z hľadiska kumulácie a súbežného pôsobenia. Žiadame tak preukázať, že nedôjde k nadmernému zaťaženiu územia v rozpore s územným plánom.

o) Žiadame preukázať spôsob plnenia povinností vyplývajúce zo zákona o odpadoch č.79/2015 Z.z. a uviesť navrhované opatrenia Programu odpadového hospodárstva SR (<https://www.enviroportal.sk/podnikatel/odpad/povinnosti-podnikatela>). Žiadame zapracovať záväzné opatrenia Programu odpadového hospodárstva SR (http://www.minzp.sk/files/sekcia-enviromentalneho-hodnotenia-riadenia/odpady-a-obaly/registre-a-zoznamy/poh-sr-2016-2020_vestnik.pdf) do zámeru a v ňom navrhovaných opatrení a preukázať tak plnenie záväzných zákonných povinností na úseku odpadového hospodárstva.

p) Žiadame preukázať dôsledne ochranu poľnohospodárskej pôdy v zmysle zákona o ochrane poľnohospodárskej pôdy č.220/2004 Z.z. Žiadame overiť bonitu zaberaných poľnohospodárskych pôd a predložiť odôvodnenie nevyhnutnosti takéhoto záberu. Žiadame overiť, že predložený zámer nie je situovaný na ornej pôde najvyššej kvality príslušného katastrálneho územia.

q) Priemerný Slovák potrebuje pre svoj život 536 metrov štvorcových zemského povrchu; priemerný Brit 430, Fín až 2 459 metrov štvorcových (Eurostat za rok 2015, Land footprint, údaje nezahŕňajú poľnohospodárstvo). Človek postupne premieňa povrch, prispôsobuje ho svojim potrebám. Inštitút Alternatives Economiques s využitím údajov Eurostatu vypočítal, že rozloha týchto umelých, človekom pretvorených oblastí, v rokoch 2009-2015 narástla v každej krajine Európskej únie – napriek hospodárskej kríze a v mnohých prípadoch (Grécko, Maďarsko, Estónsko) aj napriek poklesu obyvateľov. Štatistika zahŕňa len človekom významne pretvorené oblasti, ako mestá, komunikácie, športoviská či zalievané záhrady. Človek však využíva aj ďalšie oblasti pre získavanie zdrojov: na poľnohospodársku výrobu, priemysel a pod. Na Slovensku bol tento nárast druhý najväčší v EÚ – rozloha človekom pretvorených oblastí sa medzi 2009 – 2014 zvýšila o 14,9 percenta. Je možné preto dôvodne sa domnievať o neplnení povinnosti podľa § 11 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb. nezaťažovať územie nad únosnú mieru. Žiadame preto preukázať na úrovni obce/mesta, okresu, regiónu a štátu, že nie je možné projekt zrealizovať bez ďalšieho záberu prírodných plôch napríklad revitalizáciou a obnovou nevyužívaných priemyselných areálov, brownfieldov a podobne.

Podľa §29 ods.3 zákona EIA č.24/2006 Z.z. „Ak sa rozhoduje o tom, či sa navrhovaná činnosť alebo jej zmena bude posudzovať podľa tohto zákona, primerane sa použijú kritériá pre zisťovacie konanie uvedené v prílohe č. 10, pričom príslušný orgán prihliada aj na stanoviská podľa § 23 ods 4.“ Ak sa nepreukáže súlad zámeru s environmentálnymi záujmami podľa osobitných zákonov v rozsahu ako sme uviedli v bode a) až p) v tejto časti nášho stanoviska, požadujeme, aby sa rozhodlo o posudzovaní navrhovaného zámeru „Farma Želobudza - navýšenie počtu VDJ“ prostredníctvom správy o hodnotení, verejného prerokovania, odborného posúdenia so spracovaním záverečného stanoviska, ktoré navrhovaný zámer komplexne posúdi a prípadne navrhne kompenzačné opatrenia; v takomto prípade žiadame v rozsahu hodnotenia uviesť aj povinnosť vyhodnotiť body a) až r) tejto časti nášho vyjadrenia a súčasne naše požiadavky uvedené v časti 2) a v časti 3) tohto vyjadrenia uviesť v záväzných podmienkach záverečného stanoviska.

V prípade, že príslušný orgán vydá rozhodnutie zo zisťovacieho konania o ďalšom neposudzovaní vplyvov zámeru „Farma Želobudza - navýšenie počtu VDJ“ na životné prostredie podľa zákona EIA, žiadame zapracovanie podmienok uvedených v časti 2) a v časti 3) tohto stanoviska do záväzných podmienok rozhodnutia podľa §29 ods.13 zákona EIA a zároveň ich vyhodnotiť v odôvodnení rozhodnutia podľa §20a písm. a zákona EIA.

2. Žiadame, aby navrhovateľ obnovil prirodzenú biodiverzitu dotknutého územia, čo najviac obnovil prirodzené funkcie narušeného ekosystému, čo najviac ochránil životné prostredie a kompenzoval tak ekologickú ujmu v dôsledku navrhovaného zámeru nasledovnými opatreniami:

r) Navrhnuť opatrenia zlepšujúce kvalitu ovzdušia a znižujúce koncentráciu pevných častíc PM₁₀, PM_{2,5} ako aj koncentráciu benzénu, NO₂ a CO; v tomto smere počas prevádzky vykonávať efektívne monitorovanie a v navrhnutých opatreniach robiť korekcie na základe aktuálnych výsledkov monitoringu ovzdušia. Žiadame konkretizovať tieto zlepšujúce opatrenia.

s) Žiadame používať v maximálnej možnej miere materiály zo zhodnocovaných odpadov; žiadame uviesť aké recykláty a ako sa v zámere použijú. Požadujeme používanie recyklátov najmenej v rozsahu stavebných inertných odpadov do základov a terénnych úprav stavby; zmesi recyklátov živých materiálov zmiešaných s recyklovanými plastami; plastové recykláty napr. na retenčnú dlažbu alebo tepelnú či zvukovú izoláciu.

t) Žiadame, aby parkovacie miesta boli riešené formou podzemných garáží pod objektmi stavieb a povrch územia upravený ako lokálny parčík, maximálne pripúšťame využitie striech parkovacích domov ako zatrávnených ihrísk či outdoorových cvičísk. V prípade nevyhnutnosti povrchovým stáť ako aj na ploché strechy a iné spevnené vodorovné plochy požadujeme použitie drenážnej dlažby, ktoré zabezpečia minimálne 80% podiel priesakovej plochy preukázateľne zadržania minimálne 8 l vody/m² po dobu prvých 15 min. dažďa a znížia tepelné napätie v danom území (www.samospravydomov.org/files/retencna_dlazba.pdf).

Na všetkých parkovacích plochách na teréne realizovať výsadbu vzrastlých drevín s veľkou korunou v počte 1 ks dreviny na každé 4 povrchové parkovacie státi.

u) Projektant projektovú dokumentáciu pre územné a stavebné povolenie spracuje tak, aby spĺňala metodiku Európskej komisie PRÍRUČKA NA PODPORU VÝBERU, PROJEKTOVANIA A REALIZOVANIA RETENČNÝCH OPATRENÍ PRE PRÍRODNÉ VODY V EURÓPE (<http://nwrn.eu/guide-sk/files/assets/basic-html/index.html#2>). Nakladanie s vodami, zabezpečenie správneho vodného režimu ako aj vysporiadanie a s klimatickými zmenami je komplexná a systematická činnosť; v zmysle §3 ods. 4 až 5 zákona OPK č.543/2002 Z.z. sú právnické osoby povinné zapracovávať opatrenia v oblasti životného prostredia už do projektovej dokumentácie. Spôsob ako sa daná problematika vyrieši je na rozhodnuté navrhovateľa, musí však spĺňať isté kvalitatívne aj technické parametre, viac k tejto téme napr.: <http://www.uzemneplany.sk/zakon/nakladanie-s-vodami-z-povrchoveho-odtoku-v-mestach>.

Vo všeobecnosti požadujeme realizáciu tzv. dažďových záhrad.

v) Požadujeme, aby sa zámer prispôbil okolitej vegetácii a environmentálnej diverzite; a to najmä vhodnými vegetačnými úpravami nezastavaných plôch, správnym nakladaním s vodami na základe výpočtov podľa Vodného zákona, realizáciou zelenej infraštruktúry podľa §48 zákona OPK č.543/2002 Z.z. Táto zelená infraštruktúra by mala mať formu lokálneho parčíka, ktorý bude vhodne začlenený do okolitého územia a podľa prevádzkových možností voľne prístupný zo všetkých smerov; okrem environmentálnych funkcií bude plniť aj účel pre oddych zamestnancov a návštevníkov areálu; súčasťou parčíka je aj líniová obvodová izolačná zeleň. Z hľadiska stavebného zákona sa jedná o stavebný objekt sadových a parkových úprav, ktorý vhodne začleňuje zámer do biodiverzity okolitého územia. Sadové a parkové úpravy realizovať minimálne v rozsahu podľa príručky Štandardy minimálnej vybavenosti obcí (<https://www.mindop.sk/ministerstvo-1/vystavba-5/uzemne-planovanie/metodicke-usmernenia-oznamenia-stanoviska-pokyny/standardy-minimalnej-vybavenosti-obci-pdf-1-95-mb>) a podľa tejto metodiky spracovať dokumentáciu pre územné aj stavebné konanie.

w) Na horizontálne plochy (najmä strechy) žiadame aplikáciu zelených strešných krytín, ktoré plnia funkciu extenzívnej vegetačnej strechy.

x) Na vertikálne plochy (napr. steny) žiadame aplikáciu zelených stien (napr. brečtany vhodné na takúto aplikáciu) za účelom lepšieho zasadenia stavby do biodiverzity prostredia.

y) Žiadame vyriešiť a zabezpečiť separovaný zber odpadu; v dostatočnom množstve zabezpečiť umiestnenie zberných nádob osobitne pre zber: komunálneho zmesového odpadu označeného čiernou farbou, kovov označeného červenou farbou, papiera označeného modrou farbou, skla označeného zelenou farbou, plastov označeného žltou farbou a bio-odpadu označeného hnedou farbou. Preukázať prijatie opatrení garantujúcich zlepšenie reálnej recyklácie smerujúcej k „zero waste“ konceptu; tieto opatrenia žiadame špecifikovať a počas prevádzky monitorovať a zlepšovať.

z) Žiadame vypracovať projekt dekonštrukcie projektu po jeho dožití a preukázať možnosť zhodnotenie a recyklácie jeho jednotlivých súčastí.

Podmienky uvedené v písmenách r) až z) v tejto časti nášho vyjadrenia žiadame uviesť v rozhodnutí ako záväzné podmienky záverečného stanoviska resp. rozhodnutia zo zisťovacieho konania ako preventívne a kompenzačné opatrenia.

3. Keďže predmetom daného konania je umožnenie ekonomického rastu; musí byť súbežne sprevádzané nielen kompenzáciou a prevenciou (viď časť 2) tohto vyjadrenia) ale aj ekologický rast resp. environmentálny zisk; t.j. vplyvy na životné prostredie musia nielen environmentálnu ujmu kompenzovať, ale urobiť aj niečo navyše, poskytnúť environmentálnu pridanú hodnotu projektu. Z takýchto opatrení požadujeme realizáciu nasledovných opatrení:

aa) Navrhovateľ vysadí v obci Dúbravy 20ks vzrastlých drevín a to na verejných priestranstvách v obývaných častiach obce po dohode s orgánom ochrany prírody v zmysle Dokumentu starostlivosti o dreviny.

bb) Žiadame, aby súčasťou stavby a architektonického stvárnenie verejných priestorov v podobe fasády,, exteriérov a spoločných interiérových prvkov bolo aj nehnuteľné umelecké dielo neoddeliteľné od samotnej stavby (socha, plastika, reliéf, fontána a pod.). Týmto sa dosiahne budovanie sociálneho, kultúrneho a ekonomického kapitálu nielen pre danú lokalitu a mesto, ale hlavne zhodnotenie investície ekonomicky aj marketingovo.

cc) Vizualizácia klimatických zmien na Slovensku v čiarovom kóde: vedci analyzovali dáta za roky 1908 až 2018 a výsledky spracovali do tohto grafu; každý pásik predstavuje jeden rok a jeho farba a intenzita udáva charakter tohto roka. Modrý znamená ochladenie a červený znamená oteplenie od dlhodobého priemeru; výraznosť farby zase naznačuje veľkosť tejto odchýlky. (viac info: <https://showyourstripes.info/>)

Žiadame preto vyhodnotiť umiestnenie zámeru z hľadiska tepelnej mapy spracovanej satelitným snímkovaním (infračervené snímkovanie voľne k dispozícii zo satelitu LANDSAT-8: https://www.usgs.gov/centers/eros/science/usgs-eros-archive-landsat-archives-landsat-8-oli-operational-land-imager-and?qt-science_center_objects=0#qt-science_center_objects) a porovnať s mapou vodných útvarov (<https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/data/wise-wfd-spatial-1>), mapami sucha (<http://www.shmu.sk/sk/?page=2166>) ako aj s mapami zrážok a teploty vzduchu (http://www.shmu.sk/sk/?page=1&id=klimat_mesacnemapy) a na základe ich vyhodnotenia navrhnúť vhodné adaptačné a mitigačné opatrenia podľa strategického dokumentu Slovenskej republiky "Stratégie adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy" schválený uznesením vlády SR č. 148/2014, z ktorých uvádzame charakteristiku najdôležitejších opatrení, ktoré je navrhovateľ v zmysle §3 ods.5 zákona OPK č.543/2002 Z.z. povinný zapracovať do projektovej dokumentácie zámeru:

i. Všeobecná charakteristika opatrení sa nachádza na str. 45 a 63 adaptačnej stratégie: v sídlach mestského typu je veľká koncentrácia povrchov, ktoré sa prehrievajú a majú veľkú tepelnú kapacitu. To spôsobuje značnú akumuláciu tepla v ich prostredí. Na zvyšovanie teploty má vplyv aj teplo uvoľňované z priemyselných procesov, spaľovacích motorov v doprave a vykurovania obytných budov. Spolu pôsobením týchto faktorov sa nad mestom vytvára tzv. tepelný ostrov. Nad mestom sa otepľujú vzduchové vrstvy a spolu s prítomnosťou kondenzačných jadier napomáhajú zvyšovaniu oblačnosti nad mestami oproti okolitej krajine. V ročnom priemere predstavuje tento rozdiel 5 až 10 %. V dôsledku zvýšenej oblačnosti sa zvyšuje aj množstvo zrážok, avšak z dôvodu, že v urbanizovanom prostredí nepriepustné povrchy zaberajú vysoký percentuálny podiel, je prirodzený kolobeh vody značne ovplyvnený a negatívne poznačený.

Urbanizácia má vplyv na hydrologický cyklus presahujúci hranice samotného sídla a môže zásadne negatívne ovplyvňovať aj prírodné prostredie, vrátane fauny aj flóry v príľahlom povodí.

ii. Opatrenia voči častejším a intenzívnejším vlnám horúčav: • Zabezpečiť zvyšovanie podielu vegetácie a vodných prvkov v sídlach, osobitne v zastavaných centrách miest • Zabezpečiť a podporovať zamedzovanie prílišného prehrievania stavieb, napríklad vhodnou orientáciou stavby k svetovým stranám, tepelnú izoláciu, tienením transparentných výplní otvorov • Podporovať a využívať vegetáciu, svetlé a odrazové povrchy na budovách a v dopravnej infraštruktúre • Zabezpečiť a podporovať: aby boli dopravné a energetické technológie, materiály a infraštruktúra prispôbované meniacim sa klimatickým podmienkam • Zabezpečiť prispôbenie výberu drevín pre výsadbu v sídlach meniacim sa klimatickým podmienkam Vytvárať komplexný systém plôch zelene v sídle v prepojení do kontaktných hraníc sídla a do príľahlej krajiny

- iii. Opatrenia voči častejšiemu výskytu silných vetrov a víchric: Zabezpečiť a podporovať implementáciu opatrení proti veternej erózii, napríklad výsadbu vetrolamov, živých plotov, aplikáciu prenosných zábran
- iv. Opatrenia voči častejšiemu výskytu sucha: Podporovať a zabezpečiť opätovné využívanie dažďovej a odpadovej vody
- v. Opatrenia voči častejšiemu výskytu intenzívnych zrážok: • Zabezpečiť a podporovať zvýšenie retenčnej kapacity územia pomocou hydrotechnických opatrení, navrhnutých ohľaduplne k životnému prostrediu. Ak opatrenia zelenej infraštruktúry nepostačujú zabezpečiť a podporovať zvýšenie infiltračnej kapacity územia diverzifikovaním štruktúry krajiny pokrývky s výrazným zastúpením vsakovacích prvkov v extraviláne a minimalizovaním podielu nepriepustných povrchov a vytvárania nových nepriepustných plôch na urbanizovaných pôdach v intraviláne obcí • Zabezpečiť a podporovať zvyšovanie podielu vegetácie pre zadržiavanie a infiltráciu dažďových vôd v sídlach, osobitne v zastavaných centrách miest • Zabezpečiť a podporovať renaturáciu a ochranu tokov a mokradi
- dd. Vytvoriť podmienky pre kompostovanie rozložiteľného odpadu a vybudovať domácu kompostáreň slúžiacu pre potreby zužitkovania rozložiteľného odpadu vznikajúceho pri prevádzke zámeru.

Podmienky uvedené v písmenách aa) až dd) tejto časti nášho vyjadrenia žiadame uviesť v rozhodnutí ako záväzné podmienky záverečného stanoviska resp. rozhodnutia zo zisťovacieho konania ako opatrenia environmentálneho zisku.

4. Podľa §24 ods.1 písm.i zákona EIA č.24/2006 Z.z. „Príslušný orgán informuje bezodkladne verejnosť na svojom webovom sídle, prípadne aj na svojej úradnej tabuli o iných informáciách dôležitých na vydanie záverečného stanoviska alebo povolenia.“. Podľa §32 Správneho poriadku a §29 ods.10 zákona EIA sú takýmito informáciami zverejňovanými podľa §24 ods.1 písm.i zákona EIA aj podklady rozhodnutia a doplnujúca informácia, ktoré žiadame zverejniť na webovej stránke www.enviroportál.sk/eia/sk na podstránke predmetného zámeru; o tejto skutočnosti úrad oboznámi účastníkov konania a dá im možnosť vyjadriť sa k nim pred vydaním rozhodnutia podľa §33 ods.2 Správneho poriadku. Žiadame dodržať uvedený procesný postup.

Upozornenie pre navrhovateľa: Na predložení uvedených podkladov rozhodnutia trváme; na základe našich skúseností však vieme, že úrad si neplní svoje zákonné povinnosti dôsledne a tak sme nútení využívať opravné prostriedky (odvolania). Ak sa chce navrhovateľ vyhnúť prípadným komplikáciám, odporúčame aby proaktívne zaslal podklady nášmu združeniu, resp. si rezervoval konzultáciu s našim združením a zabezpečil tak svoju konštruktívnu súčinnosť.

5. Žiadame v odôvodnení rozhodnutia uviesť akým konkrétnym spôsobom bolo uvedené ustanovenie naplnené v predmetnom konaní a to vo vzťahu k právu na dobrú správu vecí verejných podľa čl.41 Charty základných práv EÚ najmä vo vzťahu k realizácii práva na informácie o životnom prostredí podľa čl.4 Aarhuského dohovoru a možnosti efektívne reálne ovplyvniť výsledok zámeru podľa čl.6 Aarhuského dohovoru a ktoré záväzné podmienky rozhodnutia sú materiálno-právnym prejavom naplnenia prístupu verejnosti k spravodlivosti v oblasti prístupu k spravodlivosti v otázkach životného prostredia pre nasledovné konania.

Žiadame príslušný orgán aby zvolal ústne pojednávanie za účelom vykonania konzultácie s povolujuúcim orgánom resp. schvalujuúcim orgánom, rezortným orgánom, dotknutým orgánom, dotknutou obcou a dotknutou verejnosťou, ktorá má možnosť zúčastniť sa konzultácií počas celého procesu posudzovania vplyvov podľa §63 zákona EIA č.24/2006 Z.z.. Predmetom konzultácie medzi navrhovateľom, obstarávateľom a ostatnými subjektmi procesu posudzovania vrátane verejnosti by malo byť najmä:

- a) doplnujúce informácie o strategickom dokumente a navrhovanej činnosti,
- b) informácie o možných vplyvoch strategického dokumentu a navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia,
- c) vzájomné oboznámenie sa so stanoviskami,
- d) doplnenie alebo upresnenie navrhovaných opatrení,
- e) obsah a rozsah poprojektovej analýzy.

Žiadame uviesť výsledok konzultácie v odôvodnení vydaného rozhodnutia.

Upozornenie pre navrhovateľa: Na vykonanie konzultácií máme právo nielen v dôsledku ustanovenia §63 zákona EIA ale aj v dôsledku správnej aplikácie smerníc 2011/92/EU a 2014/52/EU; účelom konzultácie je okrem iného nájsť zhodu v požiadavkách verejnosti

a následnou realizáciou projektu ale aj oboznámiť verejnosť so všetkými informáciami týkajúcimi sa projektu. Máme znalosť, že úrady nepostupujú správne a konzultácie nerealizujú; odporúčame preto navrhovateľovi trvať na dodržiavaní zákona, prípadne si rezervovať termín konzultácie tu: <https://services.bookio.com/zdruzenie-domovych-samosprav/widget?lang=sk>

Vyjadrenie príslušného orgánu:

Dodržiavanie ustanovení zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „vodný zákon“), zákona č. 79/2015 Z.z.

o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v neskorších predpisov vyplývajú zo všeobecne záväzných predpisov vo veci ochrany životného prostredia, ktorými je navrhovateľ viazaný ich dodržiavaním pri realizácii aj pri prevádzke navrhovanej činnosti.

Vznesené pripomienky a požiadavky berie príslušný orgán na vedomie a budú zohľadnené v ďalších stupňoch posudzovania vplyvov na životné prostredie a investičnej prípravy.

Konzultácie podľa §63 zákona o posudzovaní OÚ Zvolen, OSŽP vzhľadom na povahu veci nenariadil.

Účastníctvo v následných povoleniach konaniach vyplýva dotknutej verejnosti zo zákona o posudzovaní vplyvov.

OU Detva OSZP oboznámil navrhovateľa s doručenými stanoviskami k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti listom č.j. OU-DT-OSZP-2019/001070/KUR-18, zo dňa 12.12.2019 a požiadal podľa § 29 ods. 10 zákona o posudzovaní o doplňujúce informácie. Zároveň OU Detva OSZP požiadal Okresný úrad Banská Bystrica, odbor opravných prostriedkov, listom č. OU-DT-OSZP.2019/001070/KUR-19, o predĺženie lehoty na vybavenie podľa § 49 ods. 2 správneho poriadku. Okresný úrad Banská Bystrica, odbor opravných prostriedkov, referát starostlivosti o životné prostredie listom č. OU-BB-OOP3-2019/040190-002, zo dňa 17.12.2019, predĺžil lehotu na vybavenie do 31.01.2020. OU Detva OSZP listom č. OU-DT-OSZP-2019/001070-21, zo dňa 17.12.2019, upovedomil účastníkov konania o predĺžení lehoty na vybavenie.

OU Detva, OSZP po preštudovaní vyjadrenia od obyvateľov obce Dúbravy – Želobudza zistil že podpisová listina, ktorú podpísalo 16 obyvateľov nespĺňa náležitosti podľa § 24 ods. 7 zákona o posudzovaní, t.j. rok narodenia osôb, ktoré spoločné stanovisko podporujú. Z toho dôvodu OU Detva, OSZP, listom č. OU-DT-OSZP-2019/001070-22, zo dňa 17.12.2019 vyzval Občiansku iniciatívu, aby v podpisovej listine doplnili rok narodenia osôb, ktoré spoločné stanovisko podporujú a zároveň ich upozornil, že v prípade nedoplnenia požadovaných údajov, tunajší úrad vydá rozhodnutie o nepriznaní účastníka konania podľa správneho poriadku. Vzhľadom k tomu, že chýbal splnomocnenec na podpisovej listine, tak splnomocnencom podľa § 24 ods. 8 zákona o posudzovaní je fyzická osoba, uvedená v podpisovej listine na prvom mieste ([REDAKOVANÉ]) a vyššie uvedenú výzvu tunajší úrad poslal na splnomocnenca, ktorý je uvedený na prvom mieste. Požadované údaje boli doložené dňa 08.01.2020.

Splnomocnený zástupca navrhovateľa požiadal listom zo dňa 19.12.2019 o predĺženie lehoty pre doplňujúce informácie, z dôvodu blížiacich sa sviatkov a s tým súvisiace pracovné voľno. Tunajší úrad listom č. OU-DT-OSZP-2019/111070/KUR-24, zo dňa 20.12.2019, predĺžil lehotu na doručenie pripomienok. Splnomocnený zástupca navrhovateľa doručil dňa 09.01.2020 doplňujúce informácie k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti, kde sa uvádza: Po preštudovaní stanovísk dotknutých orgánov, resp. dotknutej verejnosti k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti konštatujeme, že tieto požadujú ďalšie posudzovanie zmeny navrhovanej činnosti, resp. predloženie doplnkových odborných štúdií (napr. rozptylová štúdia a hydrogeologický posudok). Z uvedené dôvodu preto akceptujeme, že príslušný orgán v rámci zisťovacieho konania rozhodne o ďalšom posudzovaní zmeny navrhovanej činnosti v rámci 2. stupňa procesu EIA (povinné hodnotenie) a požadované doplnkové odborné štúdie, resp. iné relevantné údaje vyplývajúce zo stanovísk dotknutých orgánov a dotknutej verejnosti budú obsahom správy o hodnotení.

OU Detva OSZP, podľa § 33 ods. 2 správneho poriadku listom č. 2020/000024-27, zo dňa 13.01.2020 oboznámil účastníkov konania s podkladmi pre vydanie rozhodnutia a stanovil lehotu na vyjadrenie sa k podkladom rozhodnutia do 3 pracovné dni odo dňa doručenia. K podkladom rozhodnutia žiaden z účastníkov konania sa písomne nevyjadril.

Obec Dúbravy v súlade so zákonom o posudzovaní sprístupnilo verejnosti oznámenie o zmene navrhovanej činnosti dňa 25.11.2019 do 10.12.2019 na úradnej tabuli.

OU Detva OSZP, pri svojom rozhodovaní prihliadal na stanoviská rezortného orgánu, dotknutej obce (zároveň aj povoľujúci orgán), dotknutých orgánov a dotknutej verejnosti. K oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti bolo doručených celkom 13 stanovísk. Okresný úrad Banská Bystrica, odbor opravných prostriedkov, referát pôdohospodárstva a Regionálna veterinárna a potravinová správa Zvolen písomné stanovisko k zverejnenému oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti nedoručili a podľa § 23 ods. 4 zákona o posudzovaní sa táto skutočnosť považuje za súhlasné stanovisko. Dotknuté orgány – Banskobystrický samosprávny kraj, oddelenie územného plánovania a životného prostredia, Okresný úrad Detva, odbor starostlivosti o životné prostredie, ako príslušné orgány štátnej správy ochrany ovzdušia a štátnej vodnej správy, dotknutá obec (zároveň aj povoľujúci orgán), dotknutá verejnosť požadovali posudzovanie navrhovanej činnosti podľa zákona o posudzovaní.

Príslušný orgán v rámci zisťovacieho konania posúdil navrhovanú činnosť z hľadiska povahy a rozsahu navrhovanej činnosti, miesta vykonávania navrhovanej činnosti, najmä jeho únosného zaťaženia a ochrany poskytovanej podľa osobitných predpisov, významu očakávaných vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľstva, súladu s územno-plánovacou dokumentáciou, úrovne spracovania oznámenia o zmene navrhovanej činnosti a vzal do úvahy súčasný stav životného prostredia v dotknutom území.

Jedným z najzávažnejších stanovísk, ktoré príslušný orgán musel brať do úvahy je stanovisko dotknutej obce, zároveň povoľujúceho orgánu, ktorá podľa názoru príslušného orgánu má právo rozhodovať o tom či navrhovaná činnosť bude umiestnená v jej katastrálnom území a vedieť, aké dopady bude mať takáto činnosť na zdravie občanov, kumulatívne vplyvy na kvalitu ovzdušia. Dotknutá obec jednoznačne vyjadrila požiadavku na ďalšie posudzovanie v zmysle zákona o posudzovaní vplyvov z dôvodu, že v blízkosti je vybudovaný vrt na pitnú vodu, ktorý zásobuje celú obec a môže ohroziť výdatnosť zdroja pitnej vody. Zároveň je dôležité zaoberať sa aj stanoviskami dotknutej verejnosti, predovšetkým obyvateľov v priamo dotknutom území.

Pri posudzovaní OU Detva OSZP použil aj kritériá pre rozhodovanie podľa Prílohy č. 10 k zákonu o posudzovaní (transpozícia prílohy č. III Smernice 2011/92/EÚ o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie):

I. Povaha a rozsah navrhovanej činnosti – v bodoch 2 až 8 zastáva príslušný orgán názor, že v zmysle požiadaviek vyplývajúcich z doručených stanovísk je potrebné navrhovanú činnosť posudzovať podľa zákona o posudzovaní.

II. Miesto vykonávania navrhovanej činnosti – v bodoch 1 a 3 zastáva príslušný orgán názor, že v zmysle požiadaviek vyplývajúcich z doručených stanovísk je potrebné navrhovanú činnosť posudzovať podľa zákona o posudzovaní.

III. Význam očakávaných vplyvov – v bodoch 1 až 8 zastáva príslušný orgán názor, že v zmysle požiadaviek vyplývajúcich z doručených stanovísk je potrebné navrhovanú činnosť posudzovať podľa zákona o posudzovaní.

Okresný úrad Detva, odbor starostlivosti o životné prostredie na základe preskúmania a zhodnotenia predloženého oznámenia o zmene navrhovanej činnosti, zhodnotenia celkovej úrovne ochrany životného prostredia podľa zákona o posudzovaní a na základe všetkých doručených stanovísk a vyjadrení k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti, dospel k záveru, že navrhovanú činnosť je potrebné ďalej posudzovať podľa zákona o posudzovaní vplyvov a preto rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Konkrétne požiadavky a pripomienky uvedené v doručených stanoviskách budú podrobnejšie prerokované a určené v rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti a časovom harmonograme a budú predmetom ďalšieho konania podľa §30 zákona o posudzovaní.

Upozornenie:

Podľa § 29 ods. 16 zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní dotknutá obec o rozhodnutí vydanom v zisťovacom konaní bezodkladne informuje verejnosť na svojom webovom sídle, ak ho má zriadené a na úradnej tabuli obce.

V zmysle § 24 ods. 2 zákona o posudzovaní vplyvov **dotknutá verejnosť** má postavenie účastníka v konaniach uvedených v tretej časti a následne postavenie účastníka v povoľovacom konaní

k navrhovanej činnosti alebo jej zmene, ak uplatní postup podľa odseku 3 alebo odseku 4, ak jej účasť v konaní už nevyplýva z osobitného predpisu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie podľa § 53 a 54 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov na Okresný úrad Detva, odbor starostlivosti o životné prostredie, J. G. Tajovského 1462/9, 962 12 Detva, v lehote do 15 dní odo dňa jeho oznámenia.

V prípade verejnosti podľa § 24 ods. 4 zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní sa za deň doručenia rozhodnutia považuje pätnásť deň zverejnenia rozhodnutia vydaného v zisťovacom konaní podľa § 29 ods. 15 zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní.

Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom.

RNDr. Vojtech Jágerský
vedúci odboru

Doručuje sa:

1. INECO, s.r.o., Mladých budovateľov 2, 974 11 Banská Bystrica
2. Združenie domových samospráv, P.O.BoX 218, 850 00 Bratislava – Petržalka
3. Dotknutá verejnosť - [REDACTED]
4. [REDACTED] (občianska iniciatíva)

Povoľujúci orgán a zároveň dotknutá obec:

1. Obec Dúbravy, starostka obce, 962 12 Detva

Rezortný orgán:

1. Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Dobrovičova 12, 812 66 Bratislava

Dotknuté orgány:

1. Banskobystrický samosprávny kraj, Nám. SNP č. 23, 974 01 Banská Bystrica
2. Okresný úrad Banská Bystrica, odbor opravných prostriedkov, referát pôdohospodárstva, Nám. L. Štúra 1, 974 01 Banská Bystrica
3. Okresný úrad Detva, Odbor starostlivosti o životné prostredie, zložky ŽP, J.G. Tajovského 1462/9, 962 12 Detva
4. Okresný úrad Detva, Odbor krízového riadenia, J.G. Tajovského 1462/9, 962 12 Detva
5. Regionálny úrad verejného zdravotníctva, Nádvorná 3366/12, 960 08 Zvolen
6. Regionálna veterinárna a potravinová správa Zvolen, Námestie SNP 96/50, 960 01 Zvolen
7. Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru vo Zvolene, Lieskovská č. 500/38, 960 01 Zvolen

Vyvesené dňa:

Zvesené dňa: